

flaaet. Naar vi ikke heri Landet føle nogen særdeles stor Byrde af Statskatter, ligger dette væsentlig deri, at man fra gammel Tid af med stor Skjønsmødhed har fordelt Skatterne paa mangfoldige Objekter og høvt mange forskellige Former, hvorunder Skatterne opdræves; men det har ogsaa været af stor Betydning, at der hidtil har været det rette Forhold mellem den direkte og indirekte Beskatning. Efter min Anskuelse er den direkte personlige Indkomstkatt kun en forsvaerlig Skatteform i Nødsstillelde, naar man har opbrugt de andre Skatteobjekter, og Staten staaer i den Forleghed strax at skulle have en betydelig Indtægt; men som regulær Skat kan jeg ikke paa nogen Maade anse den for at være en billig, hensigtsmæssig og retfærdig Skatteform. Det Forhold, hvori her i Landet de direkte Skatter staa til de indirekte, er allerede noget større end i andre Lande, og navnlig har den høitærede Finanzminister forrige Gang, Lovforslaget blev forelagt, oplyst, i hvad Forhold den direkte Beskatning staaer til den indirekte i England, Sverrig og Norge, og deraf erfares det, at medens f. Ex. i Norge de indirekte Skatter udgjøre 75 pCt., i England 74 pCt. af det hele Skattebeløb, udgjør det her i Danmark kun Noget over 47 pCt. At dette Forhold forrykkes, kan jeg ikke paa nogen Maade anse for hensigtsmæssigt. Naar der til Fordel for den væsentlige Toldnedsettelse og Toldophævelse, som er bragt i Forslag, ansøres, at det er de ubemidlede Klasser, som navnlig der ved skulle staffles bedre Livsvilkkaar og at Ophævelsen af Salttolden og af Kulltolden vil bevirke dette, tror jeg, at den arbejdende Klasse derved kun faaer Stene istedenfor Brød. Jeg tror ikke, at den ubemidlede Klasse paa nogen Maade vil komme til at mærke, at den har faaet en Indtægtsforøgelse eller en Udgiftsformindstelse derved, at Statskassen eftergiver de 3 a 400,000 Rbd., hvorom der her er Spørgsmaal. Det er, om jeg saa maa sige, en Modesag, at ville ophjælpe Arbeidernes Kaaer ved at give Toldfrihed paa disse Nødvendigheds-gjenstande; men det trænger haardt til at bevises, at den store Sum Statskassen bortgiver, virkelig kommer den ubemidlede Klasse til Gode i nogen mærkelig Grad. Jeg veed meget vel, at naar der Tale om den indirekte Beskatning og navnlig Forbrugsafgifter, saa kan det siges, at den Fattige betaler forholdsvis mere end den Rige, fordi den Rige ikke behøver mere af egentlige Nødvendigheds-gjenstande end den Fattige, og hvad enten man er rig eller fattig, saa spiser man vel ligemeget Salt om Maret og svaerer altsaa ligemeget i Afgift af denne Artikel; men denne Afgift er saa lille, at selv den Fattigste, ikke føler den og det er netop den Omstændighed, at alle bruge Saltet, og at Afgiften er saa umærkelig for den Enkelte, der medfører, at Saltet er et ganske fortræffelig Beskatningsobjekt. Det ubødelige Forhold, hvori den fattige Befolkning ligeoverfor Forbrugsafgiften

efter sin Gøne er stillet til den velhavende Befolkning, ophæves jo paa mange andre Maader derved, at den mindre bemidlede Befolkning jo i alle andre Henseender svaerer saa meget mindre i Afgift, og jeg kan efter Grundlaget for vor hele Statsforfatning ikke se rettere, end at det er ønskeligt, at Ingen, som har aktiv Borgerret i Staten, er aldeles unddraget fra at yde et lille Bidrag til Statens Fornødenheder. Denne Saltkatt udgjør for hvert Menneffe formentlig ikke mere end 2 a 3 St. om Maret, og om Staten altsaa eftergiver disse 200,000 Rbd. er en selvstændig ligegyldig Sag for Befolkningen, men ingenlunde ligegyldig for Statskassen. Hvad nu Ophævelsen af Kulltolden angaar, da anser jeg ogsaa den, af de Grunde, der tidligere ere nævnte af de første ærede Taler, for at have meget Lidet paa sig. Hvem er det, der vil mærke, at denne Afgift paa Kul ophæves? Det er de Stove, men sandelig ikke de Smaa, det er de større Fabrikker, Dampskibsselskaber, Statsbanerne Jernbaneselskaberne o. A.; disse ville ganske vist kunne have nogen Fordel deraf, men vi Andre saa virkelig ikke vore Dampskibsbilletter en Smule billigere, heller ikke ville Pladserne i Jernbanevognene koste mindre. Jeg tør paa staa, at jeg for mit Vedkommende aldeles ikke vil mærke, om jeg betalar Told af Kul eller Salt, eller jeg ikke gjør det, og de, der bruge endnu mindre af Kul end jeg, ville endnu mindre mærke det, thi det er jo ganske andre Faktorer, der bestemmer Prisen. Jeg kan derfor ikke indse, at der er nogen paatrængende Grund til at eftergive Toldbeskatningen af disse to Gjenstande, medens jeg naturligvis er ganske enig med den første ærede Taler i, hvad han sagde om, at det er hensigtsmæssigt at eftergive Skatter; thi det finder jeg ogsaa meget hensigtsmæssigt.

Derimod finder jeg det meget uhenigtsmæssigt at eftergive en Skat, naar man kan regne sig til, at man i Stedet derfor vil faae en Skat, som er meget værre, og dette vil ikke kunne undgaas. Naagtet den høitærede Finanzministers Forsikring om, at det ikke er hans Mening, at vi skulle have en ny Skat i Stedet for denne Skattefritagelse, saa vil han dog ikke kunne være saaledes Herre over Forholdene, at han kan være fuldkommen vis derpaa; Forholdene kunne jo godt stille sig saaledes, at det kan blive paatrængende nødvendigt at faae en ny Skat i Stedet for, og det forekommer mig at ligge ganske simpelt deri, at der er en stor Mængde Reforme, som allerede nævnt af den ærede sidste Taler, der staa paa Dagsordenen og som fordres gennemførte. Man vil have Fritagelse for Retsportler, Dverdragelsesafgifter og for Stempelafgifter, og man vil have en hel ny Retsordning, som Gud maa vide der ikke er mindste Trang til; men dette hører ogsaa med til Livens Fordringer, som kræves fyldestgjorte, uagtet